

158668 - Manevi Taharet ve Necaset

Soru

Bir fıkıh kitabında şirk, küfür ve büyük günahlar büyük necaset kategorisinde sayılmış hades ve küçük günahlar ise küçük necaset kategorisinde sayılmıştır. Bu sınıflandırma doğru mudur? Seleften bunu savunan kimse var mıdır?

Detaylı cevap

Taharet fiziki ve manevi olduğu gibi necaset de fiziki ve manevi olmak üzere iki çeşittir.

Fiziki taharet, hades ve necasetten temizlenme ve arınmadır.

Fiziki necaset ise şeriatın necis ve pis olduğuna hükmettiği hususlardır. Necasetlerin bir kısmı yoğun ve büyüktür. Örnek: Köpek. Bazıları ise hafif ve küçüktür. Örnek: Anne sütü ile beslenen bebeklerin idrarı. Orta necaset ise idrar, kan ve leşlerdir.

Fıkıh alimlerin ana konuları fiziki taharet ve fiziki necaset olmuştur. Zira manevi taharet ve necaset fıkıh alimlerin odağında değildir. Bu nedenle bu konuya çok az girerler.

Manevi taharet: Mümin bir kimsenin şirk ve küfürden temizlenmesidir. Manevi necaset ise küfür, fasıklık ve günahkarlıktır.

Manevi taharet ve necaset ile ilgili deliller şöyledir:

“Hani melekler, “Ey Meryem! Allah, seni seçti. Seni tertemiz yaptı ve seni dünya kadınlarına üstün kıldı.” (Âli imran 42)

İbn Cerir el Taberi şöyle dedi: “Seni tertemiz yaptı” yani senin dinini Adem oğlu kadınlarının dininde olan şüphe ve kötülüklerden arındırdı. (Taberi 5/392)

Yüce Allah şöyle dedi: “Onların mallarından, onları kendisiyle arındıracağın ve temizleyeceğin bir sadaka (zekât) al ve onlara dua et. Çünkü senin duan onlar için

sükûnettir (Onların kalplerini yatıştırır.) Allah, hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir.” (Tevbe 103)

Taberi rahimehullah bu ayetin tefsirinde şöyle dedi: Ey muhammed günahını itiraf edip tövbe eden bu kişilerden sadaka al, bu sadaka onları günahların pisliğinde temizleyecek ve onları nifak konumundan yükseltip ihlas ehlinin konumuna götürecektir. (Taberi 11/659)

Yüce Allah, Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem’in zevcelerine şöyle dedi: “Evlerinizde oturun. Önceki cahiliye dönemi kadınlarının açılıp saçıldığı gibi siz de açılıp saçılmayın. Namazı kılın, zekâtı verin. Allah’a ve Resûlüne itaat edin. Ey Peygamberin ev halkı! Allah, sizden ancak günah kirini gidermek ve sizi tertemiz yapmak istiyor.” (Ahzap 33)

Burada maksat manevi temizliktir.

Yüce Allah, Lut kavmi ile ilgili şöyle dedi: “Bunun üzerine kavminin cevabı ancak şöyle demek oldu: “Lût’un ailesini memleketinizden çıkarın. Çünkü onlar temiz kalmak isteyen insanlarmış(!)” (Neml 56) Yani günah ve fenalıklardan...

Başka bir ayette: “Ey iman edenler! Allah'a ortak koşanlar ancak bir pislikten ibarettir. Artık bu yıllarından sonra, Mescid-i Haram’a yaklaşmasınlar..” (Tevbe 28)

İbn Kayyim şöyle dedi: Yüce Allah; Şirki, zinayı ve livatayı necis ve pislik olarak nitelemiştir. Bir ayette şöyle geçer: “Ey iman edenler! Şüphesiz müşrikler necistir”.

Livata ile ilgili şöyle dedi: “Biz, Lût’a da bir hikmet ve bir ilim verdik ve onu çirkin işler yapan memlekette kurtardık. Gerçekten onlar kötü bir toplum idiler, fasık (Allah’ın emrinden çıkan kimseler) idiler.” (Enbiya 74)

Başka bir ayette lut kavmine mensup bir kişi şöyle dedi: “Bunun üzerine kavminin cevabı ancak şöyle demek oldu: “Lût’un ailesini memleketinizden çıkarın. Çünkü onlar temiz kalmak isteyen insanlarmış” (Neml 56) Lut kavmi şirk ve küfüleri ile necis ve pis olduklarına ikrar etmiş Lut a.s ve ailesi için ise temiz olduklarını itiraf etmişlerdir.

Yüce Allah zinakarlar hakkında şöyle dedi: “Kötü kadınlar, kötü erkeklere; kötü erkekler de kötü kadınlara layıktır...” (Nur 26)

Şirkin necaseti, büyük necaset ve küçük necaset olmak üzere iki türdür:

Büyük necaset: Allah'ın affetmediği büyük şirktir.

Küçük necaset: Küçük şirk, riya/gösteriş, yaratıklarla yemin etmek, onlardan korkmak ve ümit etmektir.

Maksat, necaset açık ve fiziki olduğu gibi bazen gizli ve manevi de olabilir. (İğaset el Lahfen min Mesaid el Şeytan 1/59)

Şeyh b. Useymin şöyle dedi:

Taharet, temizlik ve nezihliktir. Taharet, Şeriatta iki türdür: Manevi ve fiziki.

Manevi taharet, ibadette kalbin; şirk ve bidattan arınması olduğu gibi kalbin; kin, nefret, kıskançlık vb. olumsuz duygulardan arınmasıdır.

Yüce Allah müşrikleri necis olarak nitelemiştir: “Ey iman edenler şüphesiz müşrikler necistir” Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem müminin necis olmayacağını bu hadisle “Mümin necis olmaz” şeklinde ifade etmiştir. İşte müminin en çok ehemmiyet göstermesi gereken konu kalbini manevi necasetten arındırmasıdır.

Şeyh Salih el Fevzan şöyle dedi: Manevi taharet; şirk, bidat ve günahlardan temizlenmektir.

Yüce Allah şöyle dedi: “onlar kendini temiz tutan insanlardır.” Burada maksat günahlardan nezih olmak olup manevi taharettir.

Şirk necasettir. Yüce Allah şöyle dedi: “Şüphesiz müşrikler necistir” Bundan maksat manevi olarak necis olmalarıdır. Tevhid ise manevi temizlik ve taharettir. (Muhtasar zad el mustekni 1852)

En iyisini Allah bilir.